

izhaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto
11. uri predpoldne ter stane po pošti prejemana
v Gorici na dom pošiljana:

1. leto 13 K 20 v, ali gld. 6-60
2. leto 6 » 60 » » 3-30
3. leto 3 » 40 » » 1-70

Številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-
vosti „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in
„Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah
in telegrafskih linij“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.

Naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Glasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če

krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka

večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

Glasi in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za

glasi in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad tr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„SOČA“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jeisersitz v Namski ul., Ter. Leban na tekalnišči Jos.
Vardi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Javen shod

Jutri 26. t. m. ob 10. predp. v veliki dvorani

„Trgovskega Doma“.

Dnevni red:

Katoliški shod in klerikalno gibanje na Goriškem.

Volilna reforma in obmejni Slovenci.

Rodoljubi!

Narodno-napredna stranka Vas vabi na shod, ki bodi jasen in glasen
raz mišljenja in čustvovanja ogromne večine zavednih goriških Slovencev.

Politikujoči duhovniki naženejo jutri več tisoč svojih ovčic, ovnov
in kozlov v belo Ljubljano, da jih ondi pripravijo po kruti volji farovških sa-
modržev na službo lovskih psov proti vsem tistim sorojakom, ki se nočejo
kloniti farški komandi. Kako nečisti so nameni tega katoliškega shoda, to smo
kazali v posebnih člankih.

Knez in nadškof goriški pa je dal politikujočim nuncem polni list, v ka-
terem propoveduje boj na celi črti, boj naprednim bistom, društvom, občinam,
boju vsemu, kar se ne uklanja klerikalni zdivjanosti v deželi, nadškof propove-
duje mesto miru in ljubezni le boj in sovraštvo, časopis proti časopisu, društvo
proti društvu, shod proti shodu, volitev proti volitvi!

Mi smo sprejeli bojno rokavico nadškofovo in se hočemo ravnati po
svojemu načelu, zato tudi:

shod proti shodu!

Svobodomiselni Slovenci! Pridite na shod, da tam zbrani protestujemo
proti bojnemu klicu iz nadškofijske palače, odkoder bi se morala razlagati le
beseda miru in ljubezni, da protestujemo proti zlorabi vere, cerkve, prižnice,
kraj in spovednice v strankarske svrhe klerikalnega strahovladja. Na shodu
izjavimo, da se bomo brezobzirno branili proti klerikalnim zdražbarijam!

in da za vse zle posledice, ki brezdomno doletijo duhovščino in cerkev, v na-
prej odklanjamo sleherno odgovornost.

Kako nevarni življi so slovenski klerikalci za bodočnost našega naroda,
je dokazala najnovejša spletkarija z volilno reformo. Klerikalni kolovodja dr.
Šusteršič in njegovi ponižni pomagači so prodali koroške Slovence, oškodili šta-
jerske rojake ter dovolili Lahom v Istri in na Goriškem enako število poslan-
cev, kakor Slovcem in Hrvatom, edino iz ostudnega strankarskega poželenja,
da na Kranjskem zagospodarijo klerikalci izven Ljubljane v vseh volilnih okrajih.
Dr. Šusteršič si je izposloval vse kranjske mandate zunaj Ljubljane — in prodal
za tako sramotno skledico leče obmejne Slovence, posebno pa naše koroške
brate, katerim zapoje mrtvaška pesem, ako se vresniči izdajstvo slovenskih
klerikalcev.

Rojaki! Proti tako grdemu izdajstvu naj se oglasi naš odpor na tem
shodu! Mi smo vneti pristaši **splošne, enake in tajne** volilne pravice,
toda zahtevamo, da se z novo volilno reformo ne delajo nove krivice. Nimamo
nič proti temu, ako hočejo dati Goriški še šesti mandat, zahtevamo le, da se
dodaj volilnemu okraju Gorica toliko okoličanskim občin, da bo to volilno
okrožje približno enako ostalim v deželi. Za slovenske Korošce pa zahtevamo
dva mandata, ki „m“ tičeta. Izrecimo, da koroških bratov ne moremo pustiti
osamljenih v borbi za pravično stvar, marveč da se hočemo boriti z njimi vsi
do zadnjega moža!

Svobodomiselni Slovenci! Kdor čuti v svojih žilah svobodoljubno slo-
vensko kri, kdor je cel mož, ki se ne plaši če treba trpljenja za svoje pošteno
prepričanje, ita naj pride jutri na shod v „Trgovski dom“, da bo naša
manifestacija glasen in jasen memento tistim, ki se igrajo z ognjem in sejejo
veter, da bodo želi — vihar!

Svobodomiselni Slovenci! Pridite! Na svidanje!

Odprto pismo

proti članku v „Soči“ št. 66. pod zaglavjem
„Kmet in trgovina s kmetijskimi pridelki“.

Ko sem napisal prvi članek tam spo-
mladi, nisem nikdar mislil na tak odpor, ker
pred očmi mi je bil le edino žalostni položaj
kmeta. Razmotrival sem, kako bi se dalo
zboljšati promet in višjo ceno našim pridel-
kom. In to je čisto naravno, ker sem v tesni
zvezi s kmetom, če pade on, moram pasti tudi
jaz. Protidopisnik pa vedno tudi s „Prim.

Gospodarjem“ vred ravno nasprotno, in to z
nelepimi imeni in z neutemeljenimi dokazi.

Zadnji članek v cenj. „Soči“ je tako
nizkoten, da niti odgovoril bi ne, ko bi mi ne
bilo pri srcu žalostno stanje kmeta. Dopisnik
se skozi in skozi celo to polemiko smešno
oprijemlje za vsako bilko trgovskih čenč in s
temi se vedno bolj potaplja. Take brzojavke,
kakor jih predbacia dopisnik in „Prim. go-
spodar“, jih imamo v že obstoječem našem
eksportu na kupe. To je le izkoristujoči ma-
never konsumentov, katerim ni pripisovati no-
bene važnosti. Saj to ve že vsak kmetič, ko
prodaja svojo junico. Trdi na vse pretege, da

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

„Da, in baš zato sta morala umreti gospod in gospa
Saint-Moran, da ste vi podedovali njuno premoženje; zato
ste bil obsojen k smrti gospod Noirtier, in zato bi morali
umreti končno vi, Valentina, ki vam pripada premoženje vseh
vseh, ker po vas podeduje vaš oče, po katerem podeduje vse
vaš brat kot njegov edini sin in dedič.“

„Edvard! Ubogo dete! Zaradi njega so se torej izvršili
ti zločini?“

„Ah, končno razumete!“

„O moj Bog, daj, da mu zaradi tega ne bode trpeti.“

„Vi ste angelj, Valentina.“

„Toda ali ni opustila vseh poskusov, usmrtiti mojega
brata?“

„Da, ker je mislila, da je po vaši smrti vaš brat njegov
pravi dedič in je torej ta zločin nepotreben in nevaren.“

„In v ženski duši so se mogle poroditi take misli! O moj
Bog, moj Bog!“

„Spomnite se pošne hiše v Perugi in moža v rjavem
plašču, s katerim je govorila vaša mačeha o pripravljani aque
vise. Izza tega časa je dozorevala v njeni glavi ta strašna
misel.“

„O gospod,“ vsklikne nedolžna deklica vsa v solzah,
dobro vidim, da sem obsojena k smrti, ki so ji ni mogoče
ogoliti.“

„Ne, Valentina, ne, kajti jaz sem vedel za te spletke
že naprej. Najina sovražnica je premagana, ker ni ostala skrita.
Ne, vi imate živeti, Valentina; živeti imate, da bode ljubili
in bode ljubljani, živeti imate, da bode srečni in bode
osrečevali plemenito srce. Toda če hočete živeti, Valentina, mi
morate popolnoma zaupati.“

„Ukažite, kaj imam storiti, gospod!“

„Užiti morate brez obotavljanja to, kar vam dam.“

„O, Bog mi je priča,“ vsklikne deklica, „če bi bila sama,
da bi rada umrla.“

„Nikomur se ne smete zaupati, celo svojemu očetu ne.“

„O, ali ni res, gospod, moj oče se ni udeležil te strašne
spletke?“ vpraša Valentina, ter vije roke.

„Ne, in vendar mora vaš oče, ki ve, kako se vrše zločini,
slutiti, da vse te hitre smrti, ki so zadele njegovo hišo, ne
morejo biti naravne. Vaš oče bi moral čuvati nad vami, biti
bi moral na mojem mestu, moral bi moralca najti in kaznovati.
Pošast proti pošasti,“ zamrmra, končuje tiho svoje besede.

„Gospod,“ pravi Valentina, „vse storim, da ostanem pri
življenju, kajti dve bitji sta na svetu, ki me ljubita in bi
umrli, če bi umrla jaz, namreč moj ded in Maksimilijan.“

„Jaz čuvam nad njima kakor sem čuval nad vami.“

„Torej, gospod, naredite z menoj, kar hočete.“ Nato pri-
stavi s tihim glasom: „O moj Bog, moj Bog, kaj se mi ima
še zgoditi?“

„Ne bojte se, Valentina, in naj se vam zgodi karkoli.
Če bode trpeli, če izgubite svoje čute, če se prebudite, ne
da bi vedeli, kje ste, se ne prestrašite! Da, če bi začutili, da
ste v rakvi, ne obupajte, ampak recite si: Ta trenutek čuva
nad menoj prijatelj, oče, mož, ki želi mojo in Maksimilijano
srečo.“

„Ah, ah, kakšna strašna misel!“

„Valentina, ali nastopite raje kot tožiteljica svoje mačeha?“

„Raje bi umrla stokrat, da, umrla!“

„Ne, vi ne umrjete, in naj se vam zgodi karkoli, mi
obljubite, da ne bode trepetali, ampak upali.“

„Mislila bom na Maksimilijana!“

„Vi ste moja iskreno ljubljena hčerka, Valentina; jaz
edini vas morem rešiti, in rešim vas.“

Čute, da je prišel trenutek, ko je treba prositi Boga za
pogum, sklence svoje roke in prične moliti, čisto pozablja, da
ji krijejo bele rame le njeni razpletani, dolgi lasje, in da je
videti, kako ji vtriplje srce pod finimi čipkami njene nočne
obleke.

Grof nežno položi svojo roko na ramo svoje varovanke
in pravi s svojim očetovskim smehljajem:

„Hčerka moja, verujte, da sem vam udan, kakor verujete
v božjo dobrotljivost in Maksimilijanovo ljubezen!“

Valentina vpre vanj pogled, poln hvaležnosti.

Grof vzame iz žepa svojega telovnika smaragdno bonbo-
nijero, odpre zlato ključavnico in položi v Valentinino roko
majhno okroglo pastiljo veliko kakor grah.

Valentina jo vzame v drugo roko in se pozorno ozre v
grofa: z njegovega pokroviteljskega obličja je sijala skoro bo-
žanstvena veličanstvenost in mogočnost. Valentinin pogled je bil
vprašujoč.

„Da,“ pravi grof.

Valentina položi kroglico v usta in jo požre.

„In zdaj na svidenje, dete moje,“ pravi grof; „poskusil
bom spat, kajti rešeni ste.“

„Pojdite,“ pravi Valentina, „in obljudbam vam, da se ne
udam nikakemu strahu, in naj se zgodi karkoli.“

včeraj mu je dajal mesar N. N. že toliko za njo, pa je ni hotel dati. Kaj pa naj pričakamo od rafiniranih Nemcev?

Dalje piše dopisnik, da ne bodo slepo verovali o navedenih Nemcih v mojem prejšnjem članku. Zakaj ne? Saj ste jih videli vsi kmetje tukaj, ker se niso skrivali pod mernik. Kedar so odšli Nemci, da je cena padla, to je tudi čisto enostavno in dognana stvar, kajti Nemci so kupovali in bili tudi prisotni, dokler so rabili blago; hitro ko se je njih domače blago privedlo na trg, so pa jenjali tu kupovati, in zato je cena padla. Vsled tega povdajam, da protidopisnik se potaplja, in ne more biti ne kmet ne trgovec, ker uganja take šikanije, morda iz osebnih zlobnosti in sovraštva. Toda v teh predelih ni prostora za to. In če kdo kaj dobrega ali pametnega vé, naj objavi in se podpiše, da se vé, s kom se računa. Tako kot jaz. Že pred je vedel vsak otrok, da sem jaz avtor teh člankov, ker vedo vsi, da sem trgovec v tej stroki.

Zadnji članek piše, da tudi mi se hočemo organizovati, kmetje, da dosežemo isto stopinjo, ki jo zavzema delavstvo. Samo vprašanje je: proti komu hoče ubogi kmet štrajkati, ker to blago ne gre tovarnam v roke. To štrajkanje kmeta bi bilo le njemu v kvar, kakor je že letos marsikomu ostal krompir v zemlji; namesto da bi imel zdaj na istem mestu lepo koruzo, ima noter še krompir, kateremu je od takrat padla cena še za polovico. Toliko v odgovor zadnjemu protidopisniku.

Zdaj pa, da čitatelji cenj. „Soče“ spoznajo korenito to trgovino, jim pojasnim v kratkih potezah to delovanje v pravi luči zdaj 30 let. Takrat je kupovala edino sama neka ženska, stara okoli 50 let, naš krompir. Ta čas nismo vpraševali za ceno, ampak jo prosili samo, naj vzame naš krompir, s povzdignjenimi rokami. Štandrežci so se jej na vso moč laskali, vse darove jej znašali skup. Skoro vsi so jo klicali za otrokom, cele noči čakali v njeni zalogi ukaza, brati krompir. Jaz nič slabega sluteč grem tudi tja ponuditi z drugimi vred. Bil sem takrat 21-letni cvetoč zdrav kmetijski fant. Precenjevala me je od nog do glave molče. Potem mi je naročila, naj dopeljem prihodnjega dne 3 velike voze krompirja pred njeno zalogo v mestu Gorici, da ga preišče in dene v vreče v svoji navzočnosti. Dopeljal sem to blago po ukazu natančno. Toda pustila je tam to blago 2 dni, ni hotela vzeti, ali od Štandrežcev pa je neprenehoma kupovala. Vse meje prošnje so bile zaman, in kaj sem hotel tam, z blagom, za domov voziti shraniti ga, je bilo prezeleno. Kedar me je videla do skrajnosti potrtega, me je poklicala k sebi, da krompir vzame pod takimi pogoji, ki jih tu ne morem popisati. Pač zaklel sem se pred njo rekoč: Ne dam ti ničesar... ampak delal bom sam, naj se zgodi, kar hoče. Nato sem speljal isti dan to blago na kolodvor in je poslal na Dunaj ter šel sam tja z blagom. To je bil pričetek te trgovine, za katero sem bil prisiljen in izzvan, jo pričeti. Nikakor pa ni bil moj poklic za to in tudi ne veselje. Ali kaj sem občutil, ko sem šel iz tiste beznice, da niti videl nisem, kod hodim. Rudi tega sem tudi v predzadnjem članku s čisto vestjo napisal, da mi je ljudstvo lahko hvaležno zato, da sem to trgovino postavil na današnjo stopinjo.

Predhacivalo se mi je v prejšnjih protidopisih, da sem s tem bogatel. Da opomogel sem si res nekoliko. Nikakor pa z žulji kmetov, ne da bi grenko zaslužil. Evo dokaz! Poslal sem vsako leto čez 100 vagonov, v 30 letih je 3000 vag.; računam le 10 gl. pri vagonu kakor mešetarjem, ki ničesa ne riskirajo, znaša torej 30 tisoč gl., za več pa tudi nakupil si nisem; posebno če upoštevam obrestovanje tega kapitala od prvih 20 let in do danes. Zraven tega sem še vse druge trgovine, ki so kaj k temu pripomogle, z vso energijo in varčnostjo vodil. Zato ni nikaka čuda za to bagatelo, ki jo posedujem v primeri s trudom, rizikom in delom. Z menoj vred so si tudi pridni kmetje opomogli. Za druge pa ni pomoči, če tudi danes vso svojo malenkost med nje razdelim.

V „Prim. gospodarju“ se nam je svetovalo, saditi neke vrste krompirja, ki je na Dunaju priljubljen. Jaz pa trdim, da vrsta je prav malo ali nič vplivajoča na trgovino, ampak le lega, kjer je raste. Krompir raste v zemlji, iz nje izsesuje svoje redilne snovi, in od tod se ločuje dobroti krompirja. Oglejmo si bližnje Lahe. Tamkaj so si naročili ves krompir za seme s Kranjskega, in mi tudi v Gorici smo ga mnogo vagonov posadili. —

Naš je lep, okrogel in dober. V Furlaniji pa je ves rogovilast, blaten, voden in neokusen. V tem pogledu ne misliti, kmetje, da je naš krompir najboljši, marveč le predzadnji je, le laški je slabši od našega. Ta slednji pa ne pride niti v poštev v trgovini. Torej ostaja naš zadnji po dobroti za izvoz. Radi tega so tudi cene najnižje našemu blagu, in kupuje se naš le takrat, ko ga drugodi ni vdobiti.

Drugi dokaz navedem še, da edino lega vpliva na kakovost krompirja. Chiozza je mesto ob morju v Italiji. Tamkaj je vlada mnogo potrošila (manj nego mi tu za nepotreben Dotorijev vodovod v Ronkah) za izsušenje ogromne ravnine pri morju. Tam sade okoličani krompir v istej pešeni zemlji, katere ne smejo še sedaj gnojiti. Zraste jim tako lep krompir in dober, da ga plačujejo radi na Dunaju po 22 kron (kakor je pisal Pr. gosp.) istočasno ko našega po nič ali 3 krone. In čujte, od kod jim pride seme? (Oni prodajo vse vsako leto radi visoke cene.) Od nas. Več let sem jaz dal tja mnogo vagonov, da so ga peljali v Červinjan in od tam po morju v Chiozza za seme. V zadnjih letih pa so začeli Lahi pridno saditi krompir v obližju morske luke, ga pa tam kupujejo. Ravno to tudi velja za zelo sloveč krompir iz Neaplja, ki raste na rodovitnem pepelu iz kraterja Vezuya. Mi trgovci smo se trudili posnemati njih, da smo ga pošiljali v koših ovitega s papirjem, da je embalaž napravil ravno tako dober vtis na blago, kakor iz Italije. To pa vse zaman, še ob stroške smo bili. Ko so ga ogledali, da je naš, so bežali kot pred pošastjo. Mimogrede omenim, da v svoji mladosti sem prav hotel prisiliti jih, da bi se našemu krompirju privadili, namreč usiloval sem ga v najbolj delujoče hotele na Dunaju za polovico cene. Raje kakor da bi ga vzeli, so mi tlačili v roko papirnati goldinar kot miloščino, da me odslove. Do take skrajnosti sem vsiloval naš krompir za blagor nas kmetov samih. To naj bo dovolj v dokaz „Pr. gospodarju“, ki trdi, da se prodaja naš krompir, kakor drugih dežel cene. Tudi naš rojak gosp. B. iz Dorberga ga kupi vsako leto za Dunaj 45—50 vagonov iz Italije, plača ga 3 krat več kot naš, in shaja vseeno prav ž njim. Pred 3 leti sem mu usilil 4 vagone, da je vzel iz prijaznosti do mene, toda zgubila sva oba mnogo, da ga ne vzame nikoli več od tu.

Prehajam zdaj na rodovitost naše zemlje. Vsakemu je znano, da zemlja se krči zelo hitro v našem okraju za obdelovanje. To upliva na višanje cen zemljišču, in cena pa sili kmeta, da sadi le krompir vedno na isti prostor, ker krompir mu največ dohodkov donasa (izven letos). Krompir pa vedno na istem mestu zemljo popolnoma izmozga in pobere vse redovitosti iz nje, ki jih za rase potrebuje, da je zdaj popolnoma pusta in prazna. Kmetje sicer trdijo, da je slaba letna. Krivda leži pa le v tem: ker stavimo krompir za deltiščem, katero je rastle 4—5 let tamkaj. Vrodi krompir popolnoma 2 leti, potem spet peša. Kmetje pa vkljub dragim gnojilom se trudijo do zadnjega konca, nadomestiti pešanje zemlje z gnojem. To pa provzroči velike stroške, katere ne more več krompir pokrivati. Vsled tega svetujem, ne glede na mojo korist trgovstva: Krompirja manj saditi, raje več detelje in zraven dokupiti krave, potem takem je doma krma za živino, in gnoj za gnojenje, ter zemljo si tako sestaviti v kolobar, da vsaj vsako 3.—4. leto pride za krompirjem druga sejatev na isti prostor. Naši sosede Štandrežci so prav pridni, se kosajo v gnojenju iz nagona in ljubezni do kmetijstva, da nima imeti eden lepši blago kot drugi v rasti. Ali vkljub tako veliki požrtovalnosti — to se je videlo posebno letos — da krompir iz istih občin, ki ga manj sade in manj gnojé, je bil tuptam lepši od štandrežkega. In sicer zato, ker po drugih občinah sade le 2—4 leta krompir na isti prostor, med tem ko v št. Andrežu ga sade 15 in tudi celo 20 let vedno tamkaj. Zato, dragi sosede, sadite manj krompirja in več detelje, si prihranite gnoj in pridelate na manjšem spočitem zemljišču ravno toliko, kakor na izsesanim pustem bolj obsežnem prostoru. In ako se ga splošno nekoliko manj pridelava, bo pa cena višja, da se ga lahko dražje proda. Pripomniti mi je, da tudi umetna gnojila niso za naš kraj, ker raste krompir po tem gnojilu le prepočasno. Za nas je pa vse odvisno, da se zgodaj pridelava radi visokih cen, in druge sejatev na istem prostoru, kjer je raste krompir. Morda še kaj.

Jakob Maraz.

Koroška.

Korošci ne pojdejo na katoliški shod.

Koroški poslanec Grafenauer je priobčil v včerajšnjem „Miru“ tako-le „Poslano“:

Skrbi zase, ljubi brata;
dvigni ga, odpri mu vrata.
Levstik.

„Slovenec“ z dne 16. avgusta t. l. objavlja dopis s Koroškega pod naslovom: „III. slovenski katoliški shod in slovenski Korošci“, v katerem se dopisnik čudi in obsoja moje „Poslano“ v predzadnjem „Miru“. Jasnopovem: Mi koroški Slovenci to pot na katoliškem shodu v Ljubljani nimamo ničesar opraviti, če se položaj popred ne razjasni in naša pravica ne upošteva. Če se je g. dopisnik pri čitanju mojega „Poslanega“ prijel za glavo, mu ne morem pomagati; a utegne se vsled svoje trme prijeti še za nekaj drugega in to takoj po katoliškem shodu. Ne pride mi na um poudarjati potrebo in umestnost katoliškega shoda; a političen položaj je tak, da mi koroški Slovenci nimamo na tem shodu nič iskati, in spoznali smo tudi po bratsko ljubeznivi pisavi katoliškega dnevnika, da bodemo na shodu samo neprijetna štafaža. Da bi se mi koroški Slovenci pregrešili zoper katoliški naš program z našim sklepom na zaupnem shodu, te vere mi g. dopisnik ne bo mogel vcepiti v srce. Ali je Kristus tudi šel na vsak judovski praznik v Jeruzalem? Kot eden izmed v „Slovenca“ apostrofiranih voditeljev koroških Slovencev pa še enkrat poudarjam: da zahtevam disciplino in to tudi od onih, ki drugače stojijo nad menoj. Užaljenost, globoko užaljenost nad „krono vseh krivic“, ki smo jih pretrpeli dosihmal koroški Slovenci, naj vzame katoliški shod po znaku naše odsotnosti na znanje.

Fr. Grafenauer,

deželni poslanec in podpredsednik slov. kat.-pol. in gospodarskega društva.

Dalje čitamo v „Miru“:

Nekaterim časnikarjem v Ljubljani.

Začuden je svet čital v zadnjem „Domoljuba“ uvodni članek: Proč z izdajalci! Čital ni svet v tem članku kakih dokazov, ne kakega pouka, ne zdravega znanstva. Čital je druge stvari. Evo našim bralcem par kosov tečne duševne hrane, ki jo naj ljudstvo zajema iz tega vira:

„Naši liberalci so podobni staremu škrapetu na gnojšču... smrdljiva gnojna podlaga mu ohranja še nekaj obstanka... „Narodov“ gnoj še drži te ljudi pokonci. V gnojnici „Narodovih“ laži in nesramnosti se namreč vsa pristranost radi povaljajo. V gnoju pa kmalu segnije vsaka stvar. Prišli so liberalcem na pomoč X, Y, Z, koroški voditelji, da zdaj kakor turški bašibozuki napadajo načelnika „Slovenske ljudske Stranke“, češ, da je izdal Korošce... Liberalni poslanci so odprli usta samo v ta namen, da bi preprečili volilno preobnovo. Brez načel, kot beračeva mavha sebični in protiljudski, leni kot sita pijavka.

Bodi tu pribito vsem, tudi koroškim zmedencem, da dr. Šusteršiča ne pustimo. Tisti koroški voditelji, ki zdaj po „Narodu“ tulijo proti dr. Šusteršiču, bodo poginili v svoji sramoti. Izdajalci naše svete katoliške in narodne reči naj bodo tam, kjer je prostor za nje. Kdor se valja v „Narodovem“ gnoju, naj se v njem zaduši! Za danes zadostuj to! Če ne bo zadostovalo, bomo govorili s tisto odločnostjo, ki je doma v naših vrstah...“

Da se čita ta članek, treba je biti človeku posebno razpoloženemu, in kadar je človek prečital, bo šel, da si omije roke. To je neka odločnost, ki ni doma v naših vrstah, neka pustna roba, ki se ne dobiva sicer povsod v Avstriji. In vendar ta roba pripada v Ljubljani brezdvomno med „svete katoliške reči“. Ljubljancani so jo tako pancirali, in ni dvojbe, da jo bo marsikak bralec „Domoljuba“ s strahom in trepetom prečital, in ljudje bodo začeli praviti, da so Korošci krivoverci, ker ne verujejo več v volilno reformo. In kranjski bralci „Domoljuba“, upamo, da bodo goreče molili za spreobrnjenje koroških grešnikov.

Uredništvo „Domoljuba“ pa je treba iskreno pohvaliti. Izborna ume svoj časnikarski poklic, ume, kako je treba delati za „sveto stvar“: za sveto volilno pravico, za sveto razdelitev volilnih okrajev, za... ga načelnika S. L. S.

A kaj naša hvala? Pohvalil je to uredništvo že nekdo drug:

„Spis je treba staviti zoper spis, da bo sredstvo, ki toliko škoduje, ljudem v prid in blagor... a nastopanje pisateljev naj bo dostojno in zmerno, naj grajajo brez surovosti in naj ne napadajo oseb.“ (Leo XIII. „Etsi nos“, 15. febr. 1882.)

„Spisovanje časnikov je tako važna stvar, da moramo pisatelje (urednike) posebno opominjati: odpravljajte razprtije s krotkostjo in potrpežljivostjo, branite sporazumnost med seboj in med ljudstvom. Sloge pa nič ne razdira tako, kakor preostre besede, nepremišljeno sumničenje, krivično obdolženje; varujte se tega z vso skrbjo! Boj za svete pravice, za katoliško vero naj ne bo strasten prepir, marveč zmernen in trezen razgovor, v katerem se zmaguje z veljavo razlogov, ne pa z brez merno in silovito pisavo.“ (Leo XIII. „Cum multa“, 8. dec. 1882.)

In zopet opominja Leon urednike: „Che tutti uniti nel medesimo sentimento, e sicuri di mantenersi così nella via della verità, non si propongano d'ora innanzi che uno scopo: consacrare tutte le loro forze alla difesa della religione ed alla salvezza della società minacciata“ — naj imajo katoliki le en smoter pred očmi, posvetiti vse moči v bran vere in rešitev družbe, ki ji preti poguba. (4. nov. 1884. In mezzo.)

Se eno opazko:

„Domoljub“ imenuje voditelje koroških Slovencev „zaveznike liberalcev“ in zato „izdajalce naše svete katoliške in narodne reči“.

Korošci so dokazali, da z liberalci niso v nobeni zvezi, a ni jim treba dokazovati, ker je obče znano, da je načelnik „S. Lj. S.“ bil ves čas delovanja odseka za volilno reformo v najtesnejši zvezi z židom dr. Adlerjem, voditeljem avstrijske internacionalne in breverske socialne demokracije. Ta dva svesta nista izdajala „svete katoliške in narodne reči“.

Zato smo prisiljeni prositi pisatelja „Domoljuba“, naj svoje proizvode ne naslavlja na Koroško, odkoder mu jih moramo sicer vračati — njemu v neprimliko.

Nove spletke.

Po vsej sili hoče napraviti „Slovenec“ razdor med koroškimi Slovenci. Kljub temu, da smo ga resno svarili pred rušenjem discipline v naših vrstah, spletkari naprej in raje in šunta na upor proti sklepu zaupnikov. Dobra so mu vsa sredstva. Sedaj je začel v bito na katoliški shod z izmišljenimi dopisi s Koroškega, ki so ravno toliko koroški, kakor je uvodnik zadnjega Smolnikarjevega „Domoljuba“ vzor katoliške politike. To so popolnoma domači, pristni ljubljanski fabrikati. „Domoljubovi“ škrapeti prav tako kakor „Slovenčevi“ „koroški“ dopisi za udeležbo na katoliškem shodu. Še patenta vam ni treba namenjati, ker se vaša marka za vsakega vidno že od daleč pozna. Zato pa zaveznih Korošcev vaši sirenski kliki ne bodo prav nič premotili, ker Korošci dobro vedo, da jih poznate samo — sedaj, niste jih pa poznali doslej in ne boste jih poznali poslej. Vi si prepovedujete vsako umešavanje v naše kranjske zadeve, zato pa ne zamerite, da si tudi mi prepovedujemo vsako — razdiranje tega na Koroškem, česar vi niste naredili.

D O P I S I.

Iz Tolmina. — (Veliko narodno slavlje v Tolminu dne 8. sept. t. l.) Nadalje so prišla sila svojo sodelovanje sledeča društva: 33. Delavsko podporno društvo v Trstu korporativno z zastavo. 34. Delavsko bralno društvo in dijaški zbor „Struna“ v Idriji korporativno. Nastopita skupno s preživljanjem: „Slovenski brod“. 35. Telovadno društvo „Zokol“ v Idriji korporativno. Nastopi s prostimi vajami z godbo. 36. Hrvatsko pjev. i tamb. društvo „Lovor“ iz Opatije po deputaciji. 37. Peški društvo „Bilija“, Sv. Jakob pri Trstu i deputaciji.

Z Ljvka. — V zadnjih časih se prireja po hribih naše obmejne občine večkrat vojaški vaje, in govori se, da nameravajo sezidati trdnjavo na „Muzeu“ v bližini Ravnice (1000 m nad morjem); odtod bi se obvladalo celo Kobarško dolino, novo železniško zvezo po Baški in Soski dolini, Livški prehod Italije, oni del Italije, ki meji tu na naš stran in ki je povsod nižji od naših vrh. Le v tem smislu si lahko razlagamo to,

(Dalje v prilogi.)

je obiskal pred letom korni poveljnik Succovaty popolnoma nepoznan te kraje. Vrnil se je isti spet v spremstvu nadvojvode Friderika in trojice drugih častnikov.

V „Sotci“ je bilo omenjeno, da so napravili vojak, okoli 700 mož, cesto na Ravne. Žal, da to ni res. Potrebovali bi res toliko mož, ki bi spremenili vse one „potoke“, ki vodijo od vasi do vasi, v pot, za ljudi. Žal, bog, da se ne stori v ta namen nobenega koraka.

Domače in razne novice.

Smrtina kosa. — Sinoči so pokopali naš najstarejši pokopališču gospo Olgo Breščakovo, soprogo trgovca in posestnika g. A. Breščaka v Gosposki ulici v Gorici. Pokojnica iz znane rodbine Sinigojeve v Mirnu je dosegla komaj 30 let. Blag jej bodi spomin. Preostanimo naše sožalje!

Popravek. — Št. 3423. Uredništvu „Sotce“ v Gorici. Z ozirom na „vprašanje na nadškofa“ dr. Sedeja, ali so mu znane razmere, ki vladajo v devinski dekaniji, priobčenam v št. 65. XXXVI Vašega lista, zahtevam, da v zvezi s § 19. tiskovnega zakona z dne 17. dec. 1902. drž. zak. št. 6 ex 1863. sprejmete ta le uradni popravek:

Ni res, da je nadškof faktično ravnal nasprotno svoji obljubi namreč ne dovoliti italijanskih propovedi v Devinu, kajti kaplan g. Mezinec je naznanil s priiznice, da prično s 1. avgustom t. l. zopet italijanske propovedi, ampak res je, da je g. kaplan Mezinec to naznanil na svojo lastno roko, ne da bi imel za to od knezonadškofa ali od kn. nadškofijskega ordinarijata kakega izrecnega dovoljenja.

Knezi in nadškofijski ordinarijat. V Gorici, dne 19. avgusta 1906.

Pooblaščenec Njega Prezvišenosti Ivan Wolf, kanonik.

Naprednemu razumnstvu v Gorici in okolici. — Jutri bo javen shod v Gorici, ki bodi kolikor možno sijajna manifestacija proti klerikalnim zadržanjam na Goriskem. — Ker bo pa nedelja, ki jo meščani radi porablamo za izlete po novi železnici v gore, opozarjamo vse somišljenike, da jutrišnji shod je važniši nego običajni nedeljski izleti. Marsikdo meni, da brez njega tudi opravimo, in marsikdo bi zagnil celo poslušati egoističen glas, ki pravi, da bi bilo bolje, iti raje v gore nego na shod. Toda na brezobraznost klerikalnih hujskačev morajo pasti vsi ozi in pokazati treba takoj odločno svojo barvo. Naj bo le vsakdo prepričan, da smo naprednjaki močni dovolj, da odgovorimo na vsak terorizem klerikalcev z dvojno močjo, in da bodo klerikalci tisti, ki bi šli iz ostudno pričetega boja s krvavimi glavami. — V resnih in važnih časih živimo, zato pa je potrebno, da tudi resno in moško nastopamo, kedar je pravi čas za to! Ni potreba, da se vsakdo in vsak čas postavlja v prve bojne vrste, toda ko je res potreba, tedaj bodi vsak moč na svojem mestu!

In jutri na shodu je taka prilika, ko moramo jasno in glasno povedati, kaj mislimo o klerikalnih spletkarjih v naši deželi! Zato moramo biti tudi vsi na svojih mestih ter odločno nastopiti za svoje prepričanje! Pričakujemo z zaupanjem v moštvo naprednih in svobodomiselnih rojakov, da bo udeležba veličastna in manifestacija sijajna, resna, močna! Rodoljubi! Jutri na shod v Trgovski dom!!

Vendar enkrat! — V kazenskem oddelku okrajne sodnije v Gorici pašuje znani tajnik Covačig. Dočim se je po drugih oddelkih uradovalo v slovenskih rečeh slovensko — se je trdovratno branil slovenskega uradovanja tajnik Covačig od Sv. Lucije na mostu. Laski uradniki uradujejo slovensko, Covačig pa ne. Menda je bilo uredništvo „Sotce“ edino, ki je dobilo nekoč slovensko razsodbo iz njegovih rok. Sedaj pa se vendar preobrne tudi v tem oddelku. Prišel je ukaz, da se mora tudi v kazenskem oddelku okrajne sodnije v Gorici uradovati slovensko; zapisniki s slovenskimi stranka i morajo biti slovenski, razsodbe slovenske.

Tako se sedaj že uraduje v tem oddelku — ali brez Covačiga, ki je na dopustu. Ko se povrne, se bo moral pač tudi on pokoriti ukazu, ker ta ukaz je tak, da ga sicer mogočni Covačig ne bo smel prezreti, kakor je preziral doslej vse naganjanje za slovensko uradovanje. Morda pa bo toliko dosleden, da poprosi za upokojenje. Tudi prav! —

Pozor, slovenski podjetniki! — Železniško ministertvo si je nadelo nalogo, povzdigniti pro-

met ob novi železnici kar le mogoče. Radi tega dovoljuje podjetnikom, ki nameravajo graditi hotele ob planinski železnici, znatne olajšave, tako: znižanje vozne cene za dovažanje stavbenega materiala in hišnega inventarja po državni železnici, propustitev svojih prikladnih stavbenih parcel, napravo načrtov, nadzorovanje stavb itd.

Potreba hotelov se že kaže na raznih krajih. Radi tega pa se kličejo nemški listi nemške podjetnike, naj se okoristijo s to priliko. Mi pa kličemo slovenskim rodoljubom in podjetnikom, naj nikar ne zamudijo te ugodne prilike. Gre za stavbe na naših domačih tleh, kjer si domača podjetnost lahko kaj prisluži. Če pride tujec, bo jedel on dober kruh med Slovenci, in vsak bo pijonir germanizacije! Slovenski podjetniki, na noge!

Spomenica o nečestitkih in željenih spremembah na c. kr. državnem kolodvoru v Gorici. — V ponedeljek je bila oddana na državnem kolodvoru pri zaslišavanju pritožeb na pristojno mesto taka-le spomenica: 1. Dovožna pot k magazinu je preozka; mora biti tako široka, da lahko gresta po njej dva transportna vozova, ne da bi se bilo bati, da trčita drug ob drugega. — 2. Nad prostimi prostori pred magazinom tovorov naj se napravi streha in naj se napravi tlak. — 3. Magazini za sprejem in oddajo tovarnega blaga so premajhni. Streha teh sega samo do roba trotoarja, kar ima za posledico, da se v dežju blago pri nakladanju in razkladanju poškoduje, ker morajo stati vozovi pod milim nebom. — 4. Vojaska rampa za nalaganje blaga ni prikladna (se dviga 10%); manjka torej odkriti prostor za nalaganje, kjer bi talna površina transportnih vozov bila jednaka višini vagonov. — 5. Trotoar lope med magazinom za brzovozno blago in pisarnami ne teče v isti črti, kakor oni drugih lokalov; vsled tega nastajajo na obeh straneh koti, ki ovirajo dovoz vozov in se tako izgubi precej prostora. — 6. V magazinih za sprejem in oddajo je premalo osebja, tako da se pri sprejemu in oddaji komadov izgubi preveč časa. — 7. Dovožna pot, ki se steka koncem vojaške rampe v Solkansko cesto, naj bi bila v delavnem času iz varnostnih ozirov zastražena. — 8. Vozovi magazinov so premajhni, dasi zadostno močni. — 9. Manjkata dva mostovna voza za tariranje transportnih vozov. — 10. Ni ure na postajnem poslopju in ne pri magazinih. — 11. Ni vode za napajanje živine. — 12. Manjkata dva vrtilnika z različno močjo ter vrtilna plošča za vozove pohištva. — Ob jednomu je železniški hitrejšega uradovanja oziroma enostavnejše manipulacije pri oddaji tovorov in brzovoznega blaga glede aviziranja blaga in izdajanja voznih litov.

Hujskač pri Sv. Luciji na mostu. — Pri Sv. Luciji na mostu kaplanuje neki Švara, ki je prav pristen hujskač. Napravil je tam že obilo preveč zdražeb in prepira, pa še ne neha. Izrekli so mu že vse ter ga ozmerjali, pa vse zaman. Kar naprej se je prepil po občini ter dela zdražbe. Okoli sebe zbira nezrele mladeniče 16—17 let, in s temi hoče strahovati celo Sv. Lucijo. To je pač skandal, kaj vse počenja to posvečeni fantje po naših vaseh. Konca ne bo prej, dokler jih ne bodo začeli v pravem pomenu besede poditi iz občin. — Tisti fantiči bodo popolnoma izprani, če jih bo imel še kaj časa kaplan pri rokah. Stariši naj mu jih odtegnejo. Kaplan naj vrši redno svojo duhovsko službo, ne pa da izprija mladino ter seje sovraštvo in prepil med sicer mirnim prebivalstvom pri Sv. Luciji. Proč s takim človekom! Za take rogovileže naj izda škof pastirski list ter jim zapiše hladilo, da se jim malce umiri prevroča kri — ker drugače jim jo bo začelo ljudstvo prav pošteno miriti!

Ali je res možno že tudi to? — „Edinost“ piše: „Čestit svečenik, vreden vse vere, nam poroča o pogovoru, ki ga je imel z nekim klerikalnim svečnikom. Iz tega razgovora je doznal naš zbirnik, da hoče „Slov. ljudska stranka“ za pomoč, da Korošci ne pridejo na katoliški shod, izdati parolo: Ni noviča več za Koroško! Bojkotirati da hočejo celo tudi družbo sv. Mohora in ustanoviti v Ljubljani konkurenčno družbo!“

Je-li smo res že tako daleč? Potemtakem strankarska sebičnost ni le razvnela strasti, ampak je naravnost že zastupila srca in zamorila popolnoma zadnjo iskro slovenskega čustvovanja.

Mohorjeva družba na katoliškem shodu. — V „Miru“ čitamo: „Da ne bo nesporazumljenja, naznanjamo, da Mohorjeva družba na katoliški shod pošlje deputacijo kot vseslovenska cerkvena bratovščina, da pa to ne vpliva prav

nič na sklep zaupnikov radi udeležbe, ki ostane nespremenjen in za vse druge Korošce obvezen.“

Smrt v Vipavski dolini. — Ni pač lahko v našem sreču, ko pišemo te vrstice. Težko nam je v duši, ko premišljujemo o izgubi, katere nas je doletela, ko premišljujemo o nesreči, ki je zadela našo slovensko domovino. Groblja za grobijo se odpira, zija nam naproti in se zapira za onimi, ki so bili poklicani, da bi vstrajali v boju, ki ga bje naš narod na Goriskem. Kako bi človeka ne pretreslo, ko vidi, kako umirajo mlade moči, kako izginjajo, tonejo v večnost... In mi se otožno oziramo za njimi, solze nam rosé oko, in z nami plaka tužna domovina. Da — grobovi tulijo po naši zemlji, grobovi tulijo in plakajo! Bile so to pač vznesene besede govornikove, ki so prišle iz srca in so našle v srcih odmev. —

V četrtek so nam zakopali Bratino, kateri je bil vedno vzoren dijak na koprskem učiteljskem. Globoko nas je zadela vest o njegovi smrti. Slovensko domovino je zadela bridka izguba, smrt jej je vzela vrednega sinu, ki bi deloval v njen prosteph in napredek. Lahka mu zemljica!

A usoda se ni zadovoljila s to žrtvijo, zahtevala je še drugih. Zopet se je odprla pred nami groblja in nam zakrila ljubljene tovariša Hrobata. Koliko je zakrivila črna zemljica, to vemo najbolje mi, ki smo ga poznali kot vrliga sinu majke Slovenije. A tem bolj nas je pretreslo, ko smo videli, da ne izročamo samo njegovega telesa ozki jami, da izročamo tudi njegove zlate ideale in naše nade. Komaj zasuje lopata to jadro grobljo, že izkopa drugo, in nam zopet zakrije prijatelja Vogriča, kateri, izkazujoč svojemu Rudolfu zadnjo čast, pač ni mislil, da ga dohiti smrt v hladnih valovih Vipave! Kolika izguba je zadela Podgoro, rojstno vas pokojnikovo, nam priča njegovo delovanje. Dolgo je spalo podgorsko tamburaško društvo, ko je prišel on, buditelj, razlagajoč pomen društva ob slovenski meji. Zavedni in hvaležni društveniki so pokazali svojo ljubezen do njega z udeležitvijo pri pogrebu in s pretresujočo nagrobnico. —

Kaj hočete grobovi še od nas? Niso vam li dovolj te groblje, te temne groblje, niso vam li dovolj te solze, te vroče solze, niso vam dovolj ti vzdih, težki vzdih naše domovine? A iz teh grobov raste cvetje, in njegov duh naj se širi po širni domovini, naj vzbuja in uresniči one cilje in nade, ki so jih imeli pokojni.

F. N.

Slovenci, naročajte „Mir“! — Zahtevajte ga po vseh kavarnah in gostilnah! „Mir“ je edino glasilo koroških naših bratov, ki se junaško bore za svoje pravice v zadnjem času. „Mirovi“ članki in razkritja, kako so bili Korošci prodani in izdani, vzbujajo splošno senzacijo. „Mir“ dela zdaj čast slovenski žurnalistiki. Imeti ga mora vsak zaveden Slovenec!

„Snujejo naj se posojilnice povsodi, kjer jih še ni.“ — V resolucijah organizacijskega odseka, ki bodo sprejete na tretjem katoliškem shodu v Ljubljani, se nahaja tudi poziv, da naj se snujejo posojilnice povsodi, kjer jih še ni. Pač poziv jako negospodarskega značaja! Kar tje v noč naj se snujejo posojilnice. Kjer je še ni, pa naj se osnuje. Ta poziv jasno kaže, da imajo klerikalci pri snovanju posojilnic vse druge namene pred seboj, samo ne onih gospodarskih, ki so združeni s posojilnicami. Tako je tudi umeti, da so hoteli kar čez noč ustanoviti v Sv. Luciji posojilnico, dasi je lepo delujoča v bližnjem Tolminu. Klerikalci pač uganjajo z vsemi rečmi le politiko, tako tudi s posojilnicami. Posojilnica v vasi naj bo vez, katere veže kmeta na farovž, da mora pri volitvah voliti tako, kakor ukaže gospod nunc, drugače mu pa odpove posojilo, ki je v slučajih prav usiljeno. Klerikalci prav usiljujejo posojila, in pogostoma se pripeti, da se kmet zadolži po nepotrebi pri farovski posojilnici, ko bi že drugače prebil kako začasno primanjkanje. Duhovski posojilničarji pa izkoristijo vsako tako priliko, da le tako vežejo človeka náse. Trči so ob volitvah. Takrat mora plesati, kder ima posojilo iz nuncve posojilnice, po farovškem taktu.

Po deželi je precej malih posojilnic; pri mnogih teh so prav v škodo posojilništvu prišli do veljave nunci in njihovi podrepaniki. Te posojilnice so same klerikalne trdnjave in nič drugega. Zato pa mora biti dolžnost rodoljubov po deželi, da se polegoma otresejo tako posojilnice farovškega upliva ter postavijo zopet na neutralno stališče. To je prav velikega pomena; zato na delo pri obnih zbiorih!

Laska reklama. — V rokah imamo reklamo za „hôtel pri črnem orlu“ v Ogleju. Glasi se v nemščini tako-le: „Hotel aquila nera - Aquileja. Hotel zum Schwarzen Adler. Angenehme Lage in der Nähe des Hafens. Grosse Veranda. — Möblierte Zimmer. Exquisite deutsche Küche. Vorzüglicher Weinkeller mit istrischer u. friulaner Weine. Bier, Kaffee, Thé, Chocolade, frische Milch, Eis. Fuhrwagen zur Verfügung der P. T. Gäste. Man spricht deutsch u. italienisch — Aufmerksamste Bedienung. Mässige Preise. Dem P. T. Publikum bestens empfohlen.“ Človek bi mislil, da je to res kakšni hôtel, ali če stoji v Ogleju pred tem „hótelom“, si premišluje, ali bi vstopil ali ne, ker je čisto navadna nizka laska oštarija; in da so take oštarije malo vabljive, je znano. O vsem tem, kar je povedano v reklami, ni resničnega nič. Nemško znajo samo šteti, in pa „geröstete Erdäpfel“ znajo reči po nemško. Pa ti „geröstete Erdäpfel“ so bili že na mizi kot krompir v salati. Imenitno je tudi „in der Nähe des Hafens“ — v resnici je pa tam blizu že zadnja mlaka oglejskega kanala. — Slovenski gostilničarji in hotelirji, ki računajo na tujce, pač ne zaidejo nikdar na tako lažljivo pot reklame.

Poroča. — Danes se je poročil komptoirist g. Karol Vuga z gospodično Rezi Koradinovo. Vse najbolje!

Železni most čez Sočo iz Gorice v Pevmo. — Pri tukajšnjem glavarstvu so izdelali načrt, po katerem bi napravili na mesto sedanjega lesenega mostu čez Sočo, ki vodi v Pevmo, železen most. Načrt se nahaja sedaj pri namestništvu v Trstu.

V Ročnju so imeli te dni občinske volitve. Stali sta si sicer nasproti dve stranki, ali jedna se ni hotela deležiti volitev v polni meri, vsled česar so izvoljeni baje možje, ki bi ne bili takega duha, kakor prejšnje staršinstvo. Kaj takega skoro ne moremo verjeti, in bi le škodilo dobremu imenu Ročnja, ako bi se uresničilo. — Čujemo, da bo podan rekurz proti volitvam.

V St. Andrežu tamkajšnji duhovnik dela na vse kriplje, kako bi iz naprednega „Pevskega in bralnega društva“ izrnil „Slov. Narod“. Društveniki se mu seveda smejejo. Ves trud zaman! Naj se rajši uči, do kdaj se sme v cerkvi peti Alelujo, da je ne bo pel za pol drug mesec še potem, ko se je ne poje več.

Odiranje gostov. — Čujemo pritožbe, da po nekaterih krajih ob novi progi grozno odirajo goste. Jed neznansko draga, vino neznansko drago. Znana sta nam dva gorostasna slučaja, jeden iz Vipavske doline, drugi iz gor. Tako izmaganje gostov je naravnost skandalozno pa tudi malo vabljivo za tujce. Vsak, kdor grdo izkoristi tujca, si le škodi, ker nikdo ne priporoča take gostilne ali takega hotela, ampak vsak odsvetuje drugim iti v take gostilne. Prav, kar je prav. Zaslužek naj bo pošten — vsaka pretiranost pa le škoduje; to naj si prizadeži prav dobro zapomnijo!

Sodovko laških tvrđ iz Gorice se dobi povsodi po naši okolici po krčmah; krčmarji so vendar Slovenci, pa podpirajo rajši tujce nego domačina, ki izdeluje nara. rost dobro sodovko in je tudi gledé cene „ako, da ni ikakega uzroka podpirati tujce proti domačinu in dobremu obrtniku. Prizadeti naj uspoštevajo bolj znano geslo!

Požar. — V Ravnici je pogorel v četrtek 23. t. m. posestniku Antonu Pavlinu št. 9. hlev s senom in stelnjak. Škode je 4000 K. Gorelo je še večeraj. V nevarnosti so bila sedna poslopja. K sreči je bilo brezveterno vreme.

Za uradništvo državnih železnic je izdelalo železniško ministertvo načrte, da se zboljša gmojni položaj uradništvu najnižjih treh kategorij. V ta namen se opusti najnižja plačilna vrsta v 10. službenem razredu ter bo začetna plača 1600 K; nadalje se nakažejo večji zneski v podporo potrebnim uradnikom imenovanih treh kategorij, posebno ako so se zadolžili brez lastne krivde. Končno se pomakne večje število starejših zaslužnih uradnikov iz 8. v 7. činovni red.

Veliki blagoslov v Gabrijah pri Ajdovščini. — Pišejo nam: V nedeljo se je vršil pri nas veliki blagoslov. Naš preljudi nunc Valentinčič je pokazal, kako se blagoslovi tiste, ki ne marajo iti v cerkev poslušati njegovih kvant. Ostalo je zunaj cerkve nekaj mož. Ko skončn pridigo, reče ves razburjen cerkovniku, naj gre z njim ven. Pa cerkovnik ni hotel iti z njim. Zato je vzel škropilnico ter šel sam ter jih „blagoslovil“ tako, da so bili vsi mokri.

Popoldan pa pride eden izmed teh „blagoslovljenih“ pred popoldansko službo božjo z lončkom, z vodo napeljenim, in z metlico k farovžu. Ljudje so gledali, kaj bo iz tega. Ko pa pride gospod nunc pred farovž, ga oni iz lončka z metlico lepo blagoslovi ter se mu zahvali.

Shod tudi v Trstu. — Izvrševalni odbor jugosl. soc. demokracije v Trstu priredi jutri ob 10. dop. shod v delavskem domu, ulica Boschetto. Dnevni red: Klerikalizem (gledé na tretji katoliški shod v Ljubljani). Več protiklerikalnih protestnih shodov bo tudi po Kranjskem, 27. v Nabrežini.

Cigana aretirani. — Orožniki v Podgori so aretirali 20 letnega cigana Antona Hudoroviča, ker je na sumu, da je ukradel nekega konja. Iskali pa so Pavla Hudoroviča, ki je zamenjal pri peku Grbecu v ulici Sv. Antona svojega konja ter dobil zanj še 55 K. Ta konj je ukraden ter ga je oblast sedaj zaplenila. Grbec sedaj nima svojega prejšnjega konja,

ne onega, ki mu ga je zamenjal cigan in ne 55 K. Varujte se ciganov!

Iz Podbrda. — Veselica, katero je priredilo „Bratno in pevsko društvo“, se je izvršila na splošno zadovoljnost udeležencev. Posebno je občinstvu ugajala veseloligra „Raztresenca“, katera je povzročila obilo smeha. Udeleženci, med katerimi je bilo mnogo tujih gospodov, so se pohvalno izrekli o pevcih in igralcih. Udeležba je bila zadostna. Veselice se je z malimi izjemami udeležila sama inteligenca. Ojstro se mora grajati to, da se je domačinov razum članov malo udeležilo; nad tem so se tujci pritoževali, češ, mi podpiramo društvo, vi pa ne, in prav so imeli. Ko bi prišel kak glumač in bi se na glavo postavil, bi se gotovo kar trlo krog njega. Tudi — skozi okna bi se že še gledalo! Ali je vzrok temu nevednost ali prezetnost — bi dalo misliti. Vsa čast pa izjemam, posebno mladeničem!

Na Bledu se priredi v nedeljo dne 26. t. m. velika narodna slavnost v prid Sokolskemu skladu s sodelovanjem meščanske godbe iz Kranja, Jeseniškega Sokola ter raznih drugih društev. Slavnost bo slična Prešernovi slavnosti v Ljubljani, ter se bo vršila na travniku poleg vile „Mirni Dol“ ob jezeru.

„Sokol“ v Solkanu priredi jutri veselico s telovadbo, igro itd. po že objavljenem vsposredu. Opozarjamo na to veselico tako vrlo napredujočega Solkanskega „Sokola“.

Dijalska veselica v Kojskem. — Jutri se bo vršila v Kojškem veselica dijakov, katera je bila zadnjič radi slabega vremena odnešana. Vspored veselice je raznovrsten in lep, trud dijakov za to veselico je bil velik, zato gadel pa zaslužijo tudi povoljne udeležbe!

Veselice poveljskega in bralnega društva „Školj“ v Šmarjah dne 2. sept. t. l. se udeležijo tudi Citalnica pri Sv. Jakobu v Trstu.

Javni ples priredijo fantje na Vogerskem v nedeljo dne 2. septembra v prostorih g. Ivana Nardina. Svira godba iz Prvačine.

Cigani v bližnji okolici mesta vedno bolj vznemirjajo ljudi. Streljajo, se kregajo, kričijo, tako da so ljudem prava nadloga. Zadnji čas bi bil, da se jih kam odpravi.

Društvo „Bodočnost“ v Vel. Žabljah priredi v nedeljo 26. t. m. ples. Svirala bo veteranska godba iz Prvačine.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-Pontoni.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 26. t. m. do 2. septembra t. l. bo ponočna služba v lekarnah Gironcoli-Pontoni.

Obsojeni. — 30-letni H. Lasič je bil obsojen na 3 mesece v ječo, ker je ukradel H. Marazn bicikelj. — Mizar J. Bavčar je bil obsojen na 3 mesece zapora radi žaljenja veličanstva. — Franc Gorkič je bil obsojen na 3 mesece v ječo radi poškodbe, storjene dečku Iv. Mermolja; plačati mora tudi 50 K odškodnine.

Razgled po svetu.

Zbornica poslancev bo sklicana najbrže na dan 18. septembra t. l. Odelek za volilno reformo začne svoje delo najbrže že 12. septembra t. l.

Delegacije se snidejo baje v drugi polovici meseca oktobra t. l.

„Slovensko društvo“ v Mariboru je imelo 23. t. m. shod, ki je bil jako pomemben. Udeležnikov je bilo kakih 400. Predsedovaj je kanonik Mlakar. Koroški Slovenci so bili številno zastopani in presrečno pozdravljeni. Prvi je govoril dr. Ploj, ki je pojasnjeval zgodovino volilne reforme in mešetarenje v „lepem klubu“. Vlada je hotela v začetku dati koroškim Slovincem dva, štajerskim pa sedem mandatov, a je pozneje rekla, da dobe koroški le enega, štajerski pa šest. V klubu je nastalo nasprotje, ker se je Robič izrekel proti temu in zahteval za Koroško 2, za Štajersko pa 7 mandatov, dočim je Šusteršič se potegoval za vladni predlog. Glede kočevskega mandata je povedal Ploj, da mu je rekel Šusteršič, da ga ta mandat nič ne briga in da naj se nikar ne vtiča v kranjske razmere. (Občna nevolja). Končno je Ploj rekel, da volilna reforma itak ne prodre in da se bodo nove volitve vršile še po starem volilnem redu, novi red pa da se pozneje oktroira. Zaključil je Ploj svoja izvajanja z zatrdilom, da moramo Slovenci biti zadovoljni z vsako malenkostjo in da bi z obstruiranjem volilne reforme odvrnili od sebe vlado. (Živahni ugovori). Dr. Rosina je potem utemeljeval več resolucij. Te resolucije pravijo: 1.) Izreka se shod za splošno in enako volilno pravico, a le po številu prebivalstva. 2.) Shod izreka svoje simpatije koroškim Slovincem in obžaluje pisavo „Slovenca“ glede dr. Bejca (Proti temu obžalovanju so se oglasili trije duhovniki). 3.) Shod živo obžaluje, da se v državnem zboru ni postopalo enotno in da „lepi klup“ ni podpiral koroških Slovencev. 4.) Shod zahteva, da se prekmurske vasi izločijo iz nemškega okraja in 5.) zahteva, naj poslanci store vse, kar je mogoče, da to dosežejo, sicer naj začno obstrukcijo. Profesor dr. Vrstovšek je ostro prijel dr. Ploja in ga spravil v veliko stisko. Dr. Brejce, ki je bil živahno pozdravljen, je pojasnil koroške zadeve in obsojal kranjske klerikalce, da so nasprotovali ustanovitvi mestnih mandatov na Kranjskem. V imenu „Napreja“ je govoril dr. Hrašovec, pozivljajoč štajerske poslance, naj

začno obstrukcijo proti volilni reformi, in če bi jih „lepi klub“ ne podpiral, naj izstopijo iz njega. Govorila sta še prof. Heržič in posl. Grafenauer, ki je bil živahno pozdravljen, nakar je kanonik Mlakar ob tri četrt na 3 zaključil shod.

Na Ruskem. — V Varšavi je bil ranjen smrtnonevarno neki orožniški polkovnik, v Mitavi pa pristaniški poveljnik. — Trepov je baje zastrupljen. — V Odesi je bil napaden brzovlak. — Z dežele se poroča o nasilstvih in zločinih.

O potresu v Valparaisu. — Potres je povzročil baje ognjenik v bližini Los Andesa. — Robinzonovega otoka ni več. — Poročajo namreč, da je v zvezi s potresom v Valparaisu izginil v morju tudi Juan Fernandezov otok v Tihehem oceanu, oddaljen kakih 600 km od južnoameriške obali. Otok je imel vulkaničen značaj.

Valparaiso mesto je le velika razvalina. Nepoškodovani so ostali večinoma hoteli in pa mornariška šola. Poslali so v Valparaiso iz Santjaga kavalerijski oddelek, ki ima povelje, da dobi med potjo živino za prebivalstvo ponesrečenega mesta. Več sto mrličev niso mogli pokopati. V ječi je podsulo 140 kaznjencev. Število mrtvih cenijo na 1500, kakih 3000 oseb se je rešilo, o katerih so sodili, da so izgnile življenje pri potresu. Škodo cenijo na pet milijonov funtov sterlingov. — Po vladnih došlih poročilih bodo morali podreči tudi one hiše, ki jih ni popolnoma razrušil potres. Živil imajo za en mesec, tudi vode je dovolj. Plenilce brez usmilenja takoj postrele. Hiše po gratih so le malo trpele in biva v njih 60.000 oseb. Razrušena so tudi pokopališča in odprte rakve.

Baje so napovedovali valparaiski astronomi potres. Učenjaki so sklepali nanj zaradi bližine Jupitra in meseca zemlji. — Londonski listi poročajo različno o nesreči in o številu žrtev. „Temps“ trdi, da so bila pretirana prvotna poročila in da je zgubilo življenje le 500 oseb. Drugi londonski listi pa trde, da je izgubilo življenje v Valparaisu 3500 oseb. Devinska in monakovska zavarovalnica proti škodam po požarih izjavlja, da je prizadeta v valparaiski nesreči z 2.400.000 markami.

Poleg Valparaisa so porušeni tudi Vind del Mar, tri milje od Valparaisa s 1000 prebivalci, Quiriquine, 250 milj jugozahodno od Valparaisa z 2500 prebivalci, Limache, 15 milj severozahodno, z 10.000 prebivalci. Prebivalci prebivajo večinoma po gorah. Poleg navedenih krajev so pa tudi v razvalinah kraji Los Andes, Nogales, San Felipe, Melon, Supallar, Casa Blanca, Quillota, Petorca, Hierro Viejo in Elai-Llali. V Limachu cenijo število žrtev na 113, v Quilloti na 30. Potres je tudi poškodoval poslopja v Talcahuani in Concepcion. Škodo izven Valparaisa cenijo na dva milijona funtov sterlingov, število žrtev pa na 1000. Newyorški listi poročajo, da je porušil potres 13 krajev. „Newyorški Matin“ piše, da je bilo 21. t. m. v mestu le nekaj vojakov. Škodo ceni list na četrtiliardo. Živila so redka in draga. Dva čilenska dolarja baje stane liter mleka. Mesa ni dobiti, okolica je opustošena. Čilenske oblasti so zaplenile živila na ladjah v pristanišču. Noči so mrzle, ker imajo v Južni Ameriki zdaj zimo. Brez strehe je 150.000 oseb.

Iz Lime poročajo, da je bil v noči od ponedeljka na torek nov močan potres v Valparaisu. Tudi v Limi se je čutilo več sunkov.

Čilenska vlada bo zahtevala od kongresa 20 milijonov, da se Valparaiso zopet zgradi. Mestni poveljnik v Valparaisu je zahteval novih čet za vzdrževanje reda. Mnogo mrličev je še nepokopanih. Primanjkuje tudi zdravil, ker je bilo vsled potresa mnogo lekarn razdejanih. — Iz New-Yorka poročajo: Iz Santjago je odšlo z živili mnogo vlakov proti Valparaisu, kamor pa ne morejo dospeti, ker je proga poškodovana.

Ministerstvo vzanjih stvari na Francoskem je nakazalo francoskemu odposlancu v St. Jago de Chile ter francoskemu generalnemu konzulu v Valparaisu denarne svote, da zamoreta takoj pomagati francoskim podanikom, ki trpe vsled potresne katastrofe.

Glasom poročil iz Valparaisa je bilo povodom potresne katastrofe ubitih več tisoč ljudi. Cenitev se giblje med 2000 do 12.000. Veči del Valparaisa je popolnoma razdejan, ostali del je kakor stavbišče popolnoma neporaben. Potresni sunki se v poslednjih po navljajo.

Potres je povzročil silna opustošenja. Skoraj vsi kraji ob morski obali so uničeni. Vasi San Francisco, St. Antonio in Cartagena so skoraj popolnoma razdejane. Ozemlje, ki je največ trpelo vsled potresa, obsega pokrajini Valparaiso in Aconcagua. Simache in še nekateri drugi kraji so skoraj popolnoma izginili. Cenijo, da je napravil potres škodo po vsem Čile 10 mil. funtov šter. Lahke potresne sunke je čuti še vedno, požar je pa ponehal. 60.000 oseb je še vedno brez strehe. Vlada je dala napraviti v St. Jago barake za 30.000 oseb, ki so pribežale tje iz Valparaisa. Zbornica je dovolila 4 milijone pezov za pomoč prebivalstvu, ki je vsled potresa prizadeto.

Iz Valparaisa poročajo: V sredo sta bila zopet dva potresna sunka, ki sta porušila še ona poslopja, ki so stala po koncu. Valparaiso je sedaj samo kup razvalin. Pitna voda je pokvarjena. Zrak je okužen od mnogih mrličev, ki še niso pokopani. Osebe, ki so na konjih došle iz notranjih krajev dežele, pripovedujejo, da so cele vasi razdejane. Ob morski obali so razdejane skoraj vse hiše. Mnogo prebivalcev iz Valparaisa je zbežalo v Santjago.

„New-York Herald“ poroča iz Lime, da je mesto Villotta izginilo. Od 10.000 prebivalcev se jih je rešilo le okoli sto.

Iz Valparaisa javljajo, da je sedaj konstatovano, da je povodom potresa našlo smrt 30 0 oseb. Ni bilo še možno natančno proračunati materialne škode. Prebivalstvo pa se je že pomirilo. Glavna železniška zveza je v redu, v pristanišče prihajajo vojne ladije s četami in živili. 22. t. m. je bilo čuti zopet več potresnih sunkov. Pod nadzorstvom došlih arhitektov in inženirjev gradijo barake. Govori se, da je zbežalo iz Valparaisa nad 30.000 ljudi.

Pogreb angleškega mornarja v Trstu. — V sredo zjutraj ob 8. uri in pol se je vršil pogreb onega angleškega vojaka, ki je umrl na vojni ladiji, kakor smo poročali. Že pred 8. uro se je zbrala velika množica ljudstva, ki je zasedla nabrežje in povel sv. Karla. Ob 8. uri in pol je bilo opaziti 5 čolnov, ki so plovili proti kraju. V prvih je bilo vojaštvo, v četrtem je bila krsta z mrličem, pokrita z britansko zastavo in obložena z vencji. V tretjem čolnu so pripeljali podstavo topa, na katero so postavili krsto. Iz vrvi imajo napravljeno „vprego“, v katero je vstopilo kakih 20 vojakov in ti so truplo peljali po Corsu in na staro mitnico. Ob krsti je stopal špalir vojakov, ki so nosili puške pod levo pazduho. Z levico drže za kopito, z desnico pa za cev — obrnjeno v tla. Za krsto je korakalo raznovrstno moštvo, za temi podčastniki in zadnji — poveljniki peterih angleških vojnihi ladij in ostali častniki. Ko je krsta dospela do pod obrežja, so vsi navzoči skinuli klobuke. Tudi vojaštvo je bilo toliko ginjeno, da se je le težko obrnilo solz. Pogreb je bil lep, impozanten, kakor ga nima pri nas podčastnik.

Kazensko postopanje je uvedeno proti 142 bivšim poslancem ruske dume, ker so podpisali voborski manifest. Ti so že ob volilno pravico. Državno pravdnništvo zahteva od vsakega 3000 rubljev kavicje.

Velik štrajk na Španskem. — V Bilbau na Španskem štrajka 30.000 delavcev. Prišel je tja ministerski predsednik, da se informira o uzrokih.

Nova šolska ureditev na Ruskem. — Bivši ruski naučni minister je izdelal nov zakonski načrt o ureditvi novih ljudskih šol, ki bi bil predložen dumi, da ni bila razpuščena. V tem načrtu je predvidjeno, da se otvori 265.012 novih ljudskih šol, ako bi se hotelo uvesti v Rusiji splošno šolsko dolžnost. Vsa Rusija bi bila razdeljena v šolska okrožja. Ustanovljenje in vzdrževanje šol bi prevzele šolske občine, plače bi pa učitelji dobivali iz državnih blagajn. Najmanjša plača učitelja bi bila 390 rubljev t. j. okoli 1200 kron. Za plačo učiteljem bi se za prvo leto moralo postaviti v državni proračun 262.550.605 K.

Italijanske vojaške vaje ob avstrijski meji. — Letošnje italijanske velike vojaške vaje v Alpah so priče 20. t. m. in bodo trajale do 30. t. m. Vaje se vrše med Gardskim jezerom in Brescio, v Sabbijski in Trompijski dolini in pa v Tonalskem prelazu. Za vaje imajo čete povelje: „Sovražnik je prekorčil mejo in koraka proti Bresciji. Čete so potisnjene po prejšnjih bojih nazaj. Zdaj se prične nasprotni napad.“

Zobno železnico mislijo zgraditi iz Opatije na Učko.

Kitajska vlada je naprosila vlado na Danskem, da naj jej da na razpolago 15 častnikov, ki bodo učitelji v kitajski armadi. Dobijo seveda visoke plače.

Poveljnika domobrancev na Dunaju Jul. Verzbaka je napadel neki kmet iz Mistelbacha, in sicer radi tega, ker mu je poveljnik s svojim avtomobilom splašil konja. Poveljnik je ranjen z bičem po očesu.

Na sokolski zlet v Zagreb pride tudi okoli 350 Poljakov; nekoliko Sokolov pride tudi iz Rusko-Poljske.

Razkol v socialni demokraciji Italije. — Italijanska socialna demokracija je razkrojena v dva tabora, ki si stojita sovražno nasproti: v reformiste in revolucionarce. Zadnje čase se je mnogo govorilo o prizadevanjih, da bi prišlo do sporazumljenja. Ali ta prizadevanja so ostala — kakor javljajo sedaj iz Rima — brezuspešna. Te dni so imeli v Milanu reformisti shod, na katerem so najodločneje odklonili idejo zblizanja z revolucionarci. Po rezki toni je soditi, kako širok prepad zija med obema socialističnima frakcijama — nikdar še nista bili tako oddaljeni druga od druge kakor sedaj.

Ruska дума. — Iz vladnih krogov se je zvedelo, da bo vlada primorana že koncem meseca oktobra sklicati dumo k rednemu zasedanju, da dovoli finančnemu ministru novo državno posojilo. Volitve v dumo se razpišejo za prve dni meseca oktobra.

Zadnje vesti. — Francoski škofje se snidejo 18. sept. na posvetovanje. — Stavka v Bilbau se razširja. Prišlo je do pouličnih bojov. Razglašeno je obsedno stanje. — V Valparaisu so pokopali doslej 1500 mrličev iz potresne katastrofe. Bojijo se epidemije. — Na Kubi je izbruhnila nevarna ustaja, ki se širi od dne do dne. —

Izjava.*)

Podpisani Janez Nanut, kovač, iz Štandreja, izjavljam, da so vsa očitanja, ki sem jih govoril proti g. županu Jožefu Lutmanu, g. podžupanu Francetu Paškulinu in proti Jožefu Lutmanu iz Štandreja, zlasti očitanje glede občinske tehtnice, neresnična in jih obžalujem.

V Gorici, dne 24. avgusta 1906.

Janez Nanut.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Z malim kapitalom

si lahko zagotovi dober zaslužek z **pečanjem žganja** v manjši meri oziroma z ustanovitvijo male žganjekuhe v svrhu destilacije žganja in likerjev. Navodila in v to potrebna pojasnila so brezplačna. Dopise na „**Lukrati**“ št. 127 anončna ekspedicija Eduard Braun. Dunaj I, Rotenturnstr. 9.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze sočutja in sožalja o priliki nenadomestne izgube naše ljubljene soproge, oziroma matere in sestre gospe

OLGE BREŠČAK roj. ŠINIGOJ

izrekamo tim potom vsem prijateljem in znancem srčno hvale, osobito pa še onim, ki so nam ob dolgi bolezni drage pokojnice stali na strani, ki so ji darovali krasne vence in ki so jo v tolikem številu spremili k večnemu počitku.

GORICA, 25. avgusta 1906.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA

vsem sorodnikom, znancem in drugim, ki so ob pogrebu našega predragega sina in brata

HENRIKA VOGRIČ,

sedmošolec na c. kr. gimnaziji

sočustvuje nam lajšali prežalostno bol.

Zlasti se zahvaljujemo cenj. obitelji Hrobat za trud in požrtvovalnost, dalje gg. profesorjem ter dijakom in pevskega društva v Podgori za žalostinke in krasne vence.

Zahvaljujemo se vsem drugim, da so v tako obilem številu izkazali zadnjo čast preblagemu pokojniku.

PODGORA, 24. avgusta 1906.

Žalujoča družina.

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, d
smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje
— valed pridobljene koncesije od obrtn
oblasti -- sprejemati vsa naročila
električne luči
 in gonilnih naprav
kakor tudi vsa popravila spadajoča v t
stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanj
pri najboljših trvdkah te stroke (Schu
ckert, Siemens & Halke) pričakujeta da
se bode alavno občinstvo ravno tako za
upno obračalo na podpisanca kakor do
slej ter zagotavljata solidno in ceno iz
vršitev vsakega naročila spadajočega
našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata
rasna pojasnila
spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel
Mehanična delavnica.
Vpeljava plina, vode in električne luči
V Serici, za vajatale stav. 13.

Sirup tamarindo
pripravljen v kemičnem laboratoriju
lekarne Cristofolletti
je najboljša higijenična
pijača v poletnem času.
Cena steklenici 80 vinarjev.

**Išče se soba
s prostim vhodom.**
Ponudbe na upravništvu.
Dokazano je, da vsebuje
rogaški „TEMPEL“-vrelec
največ ogljenčeve kis-
line in zdravlje ohra-
njujočih snovij. ==

odberšič,
i mojster, Gorica, Tržaška ulica št. 17.
— Priporoča —
za bližajoči se vseh vernih dni dan
bogato zalogo —
spomenikov, bodisi priprostitih ali finih
mnaj najboljše vrste za 15 K in više.
I razne kamenite plošče, umivalnike
hinje, žlebe itd. itd.
vsakovrstna kamnoseška in v strugarsko
joča dela po prav zmernih cenah. —

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenpferd liljno mlečnato milo

Bergmann & Co, Dresden in Dečin ob Labi

prej Bergmannovo liljno mlečnato

milo (znamka 2 hribovca) za doseg

nežne polti in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 vin.

= JOSIP ZORNIK V GORICI. =

Od visokega c. kr. namestništva dovoljeni zasebni trgovski tečaji in šola za pisalni stroj državno izprašanega učitelja trgovskih šol

Karol Štefan Keller

Gradec, Bürgergasse št. 14.

Dobri uspehi. Brezplačno posredovanje za službe.

Nad 20 pisalnih strojev v sporedi zastoj in franko.

Nemški poučni jezik.

amarindo
emičnem laboratoriju
ristofolletti
a higijenična
oletnem času.
ici 80 vinarjev.

Porednež! Se si nisi zapomnil, da ne pušim drugega papirja za cigarete in cevke kakor
== „OTTOMAN-ovega“?! ==

Trgovce s perutnino in jajci
za velike in male pošiljatve išče
Josip Grisi v Trstu.

Rimske toplice

v Tržiču (Monfalcone) na Primorskem

Stalno podnebje 38—40°.

V času od 1. junija do konec septembra.

Kopelji se priporočajo posebno proti protinu in reumatizmu, bolečinam v kolku in ženskim boleznim itd. itd.

Kastnina Kr. D. kneza Thurn-Taxis.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadrugi na vknjižbo po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5½%.

Stanje 31. dec. 1905: Zadrugičnikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128-33. — Posojila: 1.599.647-39. — Reservni zaklad: 79.082-62. — Vrednost hiš: 112.928—

ŽELODČNE KAPLJICE

(z varstveno znamko sv. Marka)

500 let je stara lekarna, kjer se izdelujejo želodčne kapljice (preje kapljice sv. Marka) po preskušanem zdravniškem receptu. Te želodčne kapljice so izdelane po receptu, ki sem ga dobil na razpolago od nekega zdravnika in delujejo izvrstno na ohranjenju trajne prebavljanju, zaprtju in slabem teku. Izpisek iz pošiljajo vsaki dan prostovoljno.

Varstvena znamka.

nega zdravja. Kajti dokazalo se je, da so nervoznost, bledica, nespanje, migrena, glavobol vedno posledice slabega prebavljanja, kar provzroči tudi pomanjkljivo tvoritev krvi. Želodčne kapljice delujejo izvrstno pri prehlajenju želodca, in želodčni šibkosti, pri slabem zahvalnih pisem ki se mi

Z Vašimi želodčnimi kapljicami, ki so ozdravile mojo hčer njene dolgotrajne bledice, sem prav zadovoljen. Prosim pošljite mi za K 8 še 2 ducata.

S spoštovanjem HENRIK KUBRICHT, okrajni sodnik v Radenburgu.

Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji ženi proti njeni želodčni bolezni. Pošljite takoj še 12 stekleničic.

S spoštovanjem JOSIP SCHNEIDER, hišni posestnik Dunaj, Wiener Hauptstrasse.

Želodčne kapljice se razpošiljajo: 1 ducat po K 4—, 3 ducata po K 11—, 5 ducatov po K 17—

poštne prosto, proti predplačilu ali po poštne povzetju. Edina zaloga in lekarna Zagreb, Markov trg št. 5 tik cerkve sv. Marka.

Ne berite tega, ako ne ljubite svojih otrok!

Izmed vseh vrst zavarovanja se je najhitreje in najbolj udomačilo zavarovanje za d. to. ker vsakdo, kdor je doživel krasnih ljubezenskih dokazov starišev v tem, da je dobil vstopišči v praktično življenje, kot temelj za samostojno obstojno kapital, katerega so stariši za ta slučaj zavarovali, ve ceniti dobroto te institucije. Toda on ob enem priznava, da je njegova sveta dolžnost, to ljubezen vračati in jo nemanjši mer izkazati svojim otrokom.

Neposredna posledica tega je pomirjivi faktum, da ne manjka danes v nobeni rodbini, kateri je skrb za blagor otrok, življenska polica.

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pr. gl. obrača na zavarovanje za doto otrok posebno pozornost; nje to načelo zadujoči pogoji, odgovarjajo vsem zahtevam dovršenega zavarovanja, pri tem so zelo racionalni in ob enem kar najcenejši.

Ako se torej zavaruje preskrbitelj (oče, mati, boter, strije itd.) da preskrbi doto svojemu ljubljencu, izvoli si rok za vplačilo zavarovanega zneska takó, da se prilaga starosti, v kateri naj bi se dete preskrbelo. Ako pa zavarovatelj sam doživi ta rok, izplača se njemu zavarovani kapital, in on ga zamore porabiti po načinu, kako: Snega je prvotno določil.

Ako pa zavarovalec (preskrbitelj) tekom zavarovalne dobe umre, preneha plačevanje nadaljnih premij takó, vendar pa se namišljenemu otroku šolotni dan izplača ves zavarovani kapital v polnem znesku.

Primer: 30-letni oče zavaruje za svojo hčerko 10.000 K, ki naj bi bile plačljive po 20 letih. Ako umre oče kadarkoli, preneha takó nadaljno vplačevanje premij in vrh tega se izplača ves zavarovani kapital po 20 letih od pogodbenega dne namišljeni hčerki, ako bi pa tudi ta umrla, ostalim dedičem.

Posebna ugodnost tega zavarovanja se javlja iz sledeče prilike: oče, ki je plačeval premijo 2 leti, umre; namišljena hčerka umre v 19. letu po sklenjeni pogodbi; pri otroških zavarovanjih, ki so drugje v navadi, plača zavarovalnica samo n. pr. 2 X 391-70 K (torej za 2 leti plačano premijo brez obresti) „PRVA ČESKA“ niti v tem slučaju zavarovanja ne zruši, ampak izplača za leto dni rodbini popolno zavarovano svoto v znesku 10.000 K „PRVA ČESKA“ sploš. del. družba za zavarovanje na življenje ima vpeljane tudi sledeče načine zavarovanja: za slučaj smrti, za slučaj smrti in doživljenja, kjer se obrestujejo vplačane premije stalno po 3½%, za glavniice v slučaju vojaške službe in višjih studij, za razne dohodke ali rente, za prevžitke itd.

Vsa nadaljna pojasnila daje, ter tozadavne cenj, ponudbe in oglase sprejema

zastopnik za Goriško

Josip Rovani

komis. & agencijsko podjetje v Gorici. Stolni trg št. 9.

Odlikovana z diplomom I. vrste.

Odlikovana s častno diplomom Dunaj 1898.

Umetniška obrtna razstava Gorica 1900.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

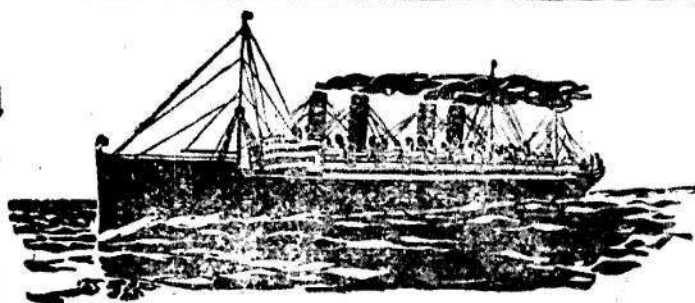
izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerja na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Saveronemškega Lloyd“.

Iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 6—8 dni.

Katandem, samostojni poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne druživa kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, so na voljo brezplačno. — Posredna poštena, resna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebne ugodne in izredne cene čez Salinas. Odhod na tej poti iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI BERITENI

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMA TIZMU in PROTINU

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igen“, Via del Farneto 4.

oen steklenice K 1-40. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim snekom K 1— prosto poštne.